

Coloradokever

Elke doorgewinterde moestuinder die elk jaar aardappels teelt krijgt de schrik als het woord coloradokever valt.

Wie is toch die coloradokever, hoe ziet ie eruit, wat doet hij met je planten en vooral wat kan je er zelf aan doen om een plaag van deze insecten te voorkomen of te bestrijden.

De coloradokever is ooit met de eerste aardappelen – waarschijnlijk in larvevorm – meegelift vanuit Zuid-Amerika waar de aardappel vandaan komt, naar Nederland.

Door onze over het algemeen milde winters en ideale leefomstandigheden (grote aardappelvelden) heeft dit insect zich weten aan te passen is nu een grote plaag voor planten van de Nachtschade familie waar niet alleen de aardappel maar ook de aubergine, paprika en tomaat onder valt. Ook heeft de coloradokever hier geen natuurlijk vijanden en bestaat er geen gif (voorheen wel maar dit mag niet meer verkocht worden i.v.m. schade voor het oppervlaktewater) wat je kan gebruiken hier tegen.

Is de kever klaar met je aardappelen en er zijn geen directe aardappelen in de omgeving dan begint ie aan je tomaten, aubergine of paprika. Het heeft wel een sterke voorkeur voor aardappelen. Vooral wordt de kever genoemd, maar de larven zijn vele malen erger in hun vraatzucht van het blad van het loof van je aardappelen. De kever zelf knabbelt wel wat maar is vooral heel druk bezig om zich in het voorjaar voort te planten om voor een nieuwe generatie te zorgen.

In een razend tempo worden je aardappelen van het loof ontdaan, geen loof – geen bloemen en dan ook geen aardappels onder de grond.

Hoe ziet de levenscyclus van de coloradokever eruit?

Om deze kever goed te kunnen voorkomen en bestrijden moet je weten hoe de levenscyclus er uit ziet.

Verschillende generaties

Ondergronds overwinterende kevers bevriezen als de bodemtemperatuur beneden -7 Celsius komt. Echter de larven overleven erg koude winters door zich tot 50 cm diep in de grond in te graven. Bij de eerste voorjaarswarmte gaan ze zich verpoppen en twee weken later komt uit de pop een volwassen kever, die zijn leven bovengronds tot midden oktober voortzet.

Met de eerste generatie kevers hebben we nu mee te maken. Vanaf ongeveer april, dit jaar wel wat later vanwege het koude voorjaar, gaan ze uitvliegen. Gedurende ongeveer drie weken leggen ze tot in juni hun oranje/gele langwerpige eitjes op de onderkant van de bladeren van de aardappelplant (vastgeplakt). In een warm voorjaar en zomer kan de kever ongeveer drie keer maximaal 800 eitjes leggen.

Afhankelijk van de temperatuur komen de larven na 5 tot 21 dagen uit de eitjes. Eerst zijn ze grijsachtig maar naarmate ze meer aardappelblad eten worden ze steeds roder. Ze vervellen in 3 tot 5 weken drie keer en na 2 tot 4 weken zijn ze ongeveer 1,5 cm groot.

Als ze zich vol gegeten hebben en de laatste vervelling hebben gehad, laten ze zich vallen op de grond om in de aarde te kruipen en zich te verpoppen. Soms kunnen ze wel 3 generaties ontwikkelen in een jaar. De kevers en larven zijn vooral overdag actief.

Hoe ziet de coloradokever en zijn larven eruit?

De coloradokever is ongeveer zo groot als een lieveheersbeestje (die met de stippen) maar heeft een bruin/zwart/wit gestreept lijf met een bruin/oranje/gelig kopje met zwarte vlekken.

De eitjes zijn oranjegeel van kleur en iets langwerpzig en worden vastgeplakt onder het aardappelblad.

De larven die hier uitkomen zijn eerst grijsig maar worden roder naarmate ze meer aardappelloof eten en lijken op heel kleine lieveheerstbeestjes. Ze vervellen zich drie keer om uiteindelijk te verpoppen in de grond naar de volwassen kever.

Van larve tot volwassen dier

Verwissel ze niet met de lieveheersbeestjes (de eitjes lijken veel op elkaar), al heeft de coloradokever hier geen natuurlijke vijanden de lieveheersbeestjes eten vaak de eitjes van deze kever dus helpen ons mee met de bestrijding. Ook eten de larven van de lieveheersbeestjes de larven van de coloradokevers.

Zie hieronder de larven en de volwassen lieveheersbeestjes (verschillende soorten).

Lieveheersbeestjes van eitjes, larven en volwassen dier

Wat kan je doen tegen de coloradokever als ze er zijn?

Voorkomen is beter dan genezen!

Zie je volwassen coloradokevers vang ze dan gelijk weg en dood ze, controleer dan je blad aan de onderkant op eitjes en knijp deze fijn. Zodra je larven op je blad ziet moet je ze wegvangen. Dit is het makkelijkst door onder je plant een bak te houden en de larven eraf te tikken zodat ie in de bak valt. Het is een hele moordpartij maar ook deze larven doden. Controleer je planten elke dag heel precies om nieuwe eitjes en larven te voorkomen. Er is geen andere manier omdat er geen gericht gif is voor deze dieren omdat ze zich steeds resistent maken tegen het gif.

Sommige tuinders ervaren dat als ze Raja aardappelen poten dat er geen of in ieder geval minder coloradokevers op de planten zitten. Dit kan een toevalstreffer zijn maar misschien een idee om uit te proberen.

Er zijn insectendodende aaltjes of nematoden te koop die bijzonder goed werk verrichten bij het opruimen van vraatzuchtige insecten als coloradokevers, maar ook bij trips. Ze treden het lichaam van de kever binnen en infecteren die met bacteriën, die de coloradokever verdoven en doden. De aaltjes voeden zich dan met het dode insect.

Wat kan je doen om coloradokevers te voorkomen?

1. Ten eerste vruchtwisseling, dus niet jaren achter elkaar aardappel, tomaten, paprika's en aubergines op hetzelfde bed telen. Kweek deze groenten minimaal 5 jaar niet op hetzelfde bed.
2. Zorg dat je bij het oogsten alle aardappelen uit de bodem weghaalt, het loof van deze aardappelen is voer voor de eerste larven die vanuit de grond van je oude aardappelbed komen.
3. Voorkom dat larven (zie hiernaast) na de laatste vervelling op de grond terecht komen, controleer dus dagelijks je planten en dood de eitjes, larven en volwassen dieren

Filmpje om goed te zien hoe de eitjes en de larven eruit zien.

<https://stadstuinieren.nl/moestuintips/coloradokever/>